

INSTITUTUL NAȚIONAL AL JUSTIȚIEI

*Anexa nr.13
la Hotărîrea Consiliului INJ
nr.1/4 din 29.01.2016*

CURRICULUM

la disciplina

”Particularitățile soluționării litigiilor fiscale”
(candidați la funcția de judecător)

Autor:

Vlaicu Vlad,
doctor în drept, conferențiar universitar, U.S.M,
formator INJ

_____ AVIZAT
Șef al Direcției instruire și cercetare

Chișinău, 2016

I. PRELIMINARII

Dreptul fiscal reprezintă o ramură complexă de drept formată din instituții și norme juridice care au drept scop reglementarea relațiilor sociale ce se nasc, se modifică și se sting în legătură cu impozitele și taxele generale de stat, impozitele și taxele locale, executarea obligației fiscale, executarea silită a obligației fiscale, infracțiunile și contravențiile din domeniul fiscal și răspunderea pentru săvârșirea acestora.

Deoarece prin mecanismul fiscal se asigură formarea unei părți considerabile a bugetului de stat și în legătură cu aceasta apar frecvent raporturi juridice fiscale legate de plata impozitelor și taxelor de către diverși subiecți, Dreptul fiscal apare ca o disciplină absolut necesară pentru studierea și aplicarea corectă a mecanismului de impunere, atât de către contribuabili cât și de către organele investite cu atribuții de administrare fiscală, inclusiv pentru a soluționa echitabil, legal și prompt litigiile apărute.

Scopul disciplinei „*Particularitățile soluționării litigiilor fiscale*” este formarea/dezvoltarea competențelor profesionale ale audienților pentru soluționarea efectivă și competentă a cauzelor fiscale; de a asigura viitorii judecători cu cunoștințe profunde în acest domeniu, de a forma deprinderi practice în aplicarea corectă a legislației fiscale, inclusiv prin prisma convențiilor internaționale în domeniu etc.

Curriculum-ul „*Particularitățile soluționării litigiilor fiscale*” fiind format în baza legislației în vigoare a Republicii Moldova, a doctrinei juridice de specialitate și a practicii judiciare va permite viitorilor judecători să-și completeze și aprofundeze cunoștințele teoretice și să obțină abilități practice legate de specificul soluționării litigiilor fiscale.

Destinatarii orelor la disciplina *Particularitățile soluționării litigiilor fiscale* sunt audienții Institutului Național al Justiției, candidații la funcția de judecător.

Orele au un caracter aplicativ și utilizează o paletă largă și diversificată de proiecte și metode didactice, aplicații și exerciții practice, inclusiv spețe ce cuprind studiu de caz.

Tematica este formulată astfel încât să stimuleze gândirea independentă a audienților, să le creeze interesul pentru cunoașterea problematicii juridice, să dezvolte preocupare pentru studiul individual sistematic.

II. COMPETENȚE

Prin studiul disciplinei „*Particularitățile soluționării litigiilor fiscale*” audientul va obține următoarele competențe:

- să poată identifica conceptele de bază cu care se operează în cadrul dreptului fiscal;
- să poată determina fără echivoc normele dreptului fiscal aplicabile pentru examinarea și soluționarea diferitor situații litigioase sau nelitigioase;
- să dețină cunoștințe și abilități practice de determinare a obiectului și sarcinii probațiunii în litigiile fiscale, precum și în utilizarea mijloacelor de probă;
- să posede abilități practice de elaborare a actelor procesuale civile din domeniul fiscal;
- să proiecteze și să motiveze acte judecătorești de dispoziție prin prisma normelor de drept fiscal național și drept fiscal european și internațional;
- să aplice practica judecătorească și practica CEDO.

III. PRINCIPALELE OBIECTIVE

La sfârșitul studiului disciplinei „*Particularitățile soluționării litigiilor fiscale*” audientul va fi capabil să:

- distingă funcțiile și atribuțiile organului fiscal de cele ale altor organe cu atribuții de administrare fiscală și altor organe de stat;
- cunoască și să poată aplica legislația în domeniul fiscal, tratatele și convențiile în domeniul fiscal;

- determine și să analizeze regulile și modurile de executare silită a obligațiilor fiscale, de efectuare a controlului fiscal;
- identifice principalele probleme în domeniul aplicării normelor juridice fiscale și să determine situațiile în care legislația fiscală este imperfectă;
- determine particularitățile soluționării cauzelor fiscale legate de Inspectoratul Fiscal Principal de Stat, Inspectoratele Fiscale Teritoriale, de atribuțiile fiscale ale Serviciului Vamal, ale Serviciului de colectare a impozitelor și taxelor locale;
- determine particularitățile soluționării cauzelor fiscale legate de procedura de efectuare a controlului fiscal, formele și metodele controlului fiscal, drepturile care pot fi încălcate în procesul controlului fiscal și procedura de contestare a actelor de controlul fiscal etc.;
- determine particularitățile soluționării cauzelor fiscale legate de procedura de executare silită a obligațiilor fiscale și anume condițiile de declanșare a executării silită a obligațiilor fiscale, regulile de executare silită a obligațiilor fiscale, modalitățile și regulile de percepere a surselor financiare din conturile contribuabilului, din contabilitatea întreprinderii etc., procedura de comercializare a bunurilor sechestrate și procedura de contestare a deciziilor sau acțiunilor organului fiscal;
- determine particularitățile soluționării cauzelor fiscale legate de evaziunea fiscală, cauzele și consecințele acestui fenomen, modalitățile și efectele cât și răspunderea pentru încălcarea legislației fiscale;
- determine particularitățile soluționării cauzelor fiscale legate de dubla impunere internațională; să cunoască regulile stabilite de convențiile de evitare a dublei impunerii și metodele de evitare a acestui fenomen;
- compare procedura de executare silită a obligațiilor fiscale aplicabilă persoanelor juridice și persoanelor fizice;
- stabilească trăsăturile specifice ale procedurii de efectuare a controlului fiscal la oficiul organului fiscal și a controlului fiscal efectuat la fața locului;
- compare înlesnirile fiscale acordate persoanelor fizice cu cele acordate persoanelor juridice;
- compare modalitatea de contestare a actelor și acțiunilor de executare silită cu contestarea generală a actelor și acțiunilor întreprinse de organele fiscale;
- analizeze practica judiciară și să întocmească proiecte de hotărâri judecătorești motivate în baza unui studiu de caz concret;
- analizeze particularitățile specifice de examinarea a cauzelor fiscale;
- estimeze eficiența normelor dreptului fiscal pentru nivelul de dezvoltare actual al R. Moldova;
- aplice practica Curții Supreme de Justiție pe problemele fiscale;
- rezolve spețe și să soluționeze studii de caz pe bază de dosare complete.

IV. ADMINISTRAREA DISCIPLINEI

Denumirea disciplinei	Formator	Semestrul	Total ore	Ore curs	Ore practice	Proces simulat	Evaluarea
Particularitățile soluționării litigiilor fiscale	Vlaicu Vlad	II	20	0	17	3	Colocviu

V. TEMATICA ȘI REPARTIZAREA ORIENTATIVĂ A ORELOR

Nr. d/o	Teme	Ore curs	Ore practice	Proces simulat
1.	Particularitățile soluționării cauzelor legate de organele cu atribuții de administrare fiscală.	0	2	
2.	Particularitățile soluționării cauzelor legate de executarea obligației fiscale.	0	2	
3.	Particularitățile soluționării cauzelor legate de executarea silită a obligației fiscale.	0	4	
4.	Particularitățile soluționării cauzelor legate de controlul fiscal.	0	4	
5.	Răspunderea juridică pentru încălcarea legislației fiscale.	0	2	
6.	Particularitățile soluționării cauzelor legate de impozite și taxe.	0	2	
7.	Particularitățile soluționării cauzelor cu aplicarea acordurilor internaționale în materie fiscală.	0	1	
8.	Simularea procesului soluționării unui litigiu fiscal	0	0	3
TOTAL		0	17	3

VI. UNITĂȚI TEMATICE

Unități tematice	Strategii didactice/ Resurse logistice	Lucrul individual
Tema 1. Particularitățile soluționării cauzelor legate de organele cu atribuții de administrare fiscală.		
<p style="text-align: center;">Ore practice</p> 1. Inspectoratul Fiscal Principal de Stat. 2. Inspectoratele Fiscale Teritoriale. 3. Serviciul Vamal și atribuțiile lui în domeniul fiscal. 4. Serviciul de colectare a impozitelor și taxelor locale.	Seminare Tablă flipchart	Soluționarea spețelor. Examinarea dosarelor.

Tema 2. Particularitățile soluționării cauzelor legate de executarea obligației fiscale.		
<p style="text-align: center;">Ore practice</p> 1. Nașterea obligației fiscale. 2. Executarea obligației fiscale. 3. Cazuri speciale de executare a obligației fiscale. 4. Cazuri de suspendare a executării obligației fiscale. 5. Modificarea obligației fiscale. 6. Modificarea termenului obligației fiscale. 7. Restituirea din buget a impozitelor și taxelor. 8. Modalitățile de asigurare a stingerii obligațiilor fiscale. 9. Modalitățile de stingere a obligațiilor fiscale.	Seminare Studiu de caz Tablă flipchart	Soluționarea spețelor. Examinarea dosarelor.

10. Termenele de prescripție în materie fiscală.		
--	--	--

Tema 3. Particularitățile soluționării cauzelor legate de executarea silită a obligației fiscale.		
<p style="text-align: center;">Ore practice</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Condițiile declanșării executării silite. 2. Specificul executării silite a obligației fiscale în cazul persoanelor juridice. 3. Specificul executării silite a obligației fiscale în cazul persoanelor fizice. 4. Încasarea mijloacelor bănești de pe conturile bancare ale contribuabililor. 5. Specificul sechestrării bunurilor de către organul fiscal. 6. Perceperea restanțelor din contul altor bunuri ale contribuabililor. 6.1. Procedura ridicării de la contribuabil a mijloacelor bănești în numerar. 6.2. Urmărirea bunurilor contribuabililor. <ol style="list-style-type: none"> a) Sechestrarea bunurilor contribuabililor. b) Particularitățile sechestrării unor categorii de bunuri. c) Cazurile de ridicare a sechestrului aplicat pe bunuri. 7. Specificul comercializării bunurilor sechestrate. <ol style="list-style-type: none"> 7.1. Încheierea contractului de vânzare-cumpărare și achitarea prețului bunurilor comercializate. 7.2. Ridicarea bunurilor. 8. Urmărirea datoriei debitoare a contribuabilului. 9. Cazurile de imposibilitate a executării silite a obligației fiscale. 10. Contestarea deciziilor sau acțiunilor de executare silită a obligației fiscale. 	<p>Seminare Studiu de caz Tablă flipchart</p>	<p>Soluționarea spețelor. Examinarea dosarelor.</p>

Tema 4. Particularitățile soluționării cauzelor legate de controlul fiscal.		
<p style="text-align: center;">Ore practice</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Formele și metodele de efectuare a controlului fiscal. <ol style="list-style-type: none"> 1.1. Controlul fiscal la oficiul organului fiscal (cameral). 1.2. Controlul fiscal la fața locului. <ol style="list-style-type: none"> a) Postul fiscal. b) Modalitățile speciale de verificare aplicate în cadrul controlului fiscal la fața locului. 1.3. Metodele de efectuare a controlului fiscal. 1.4. Controlul fiscal repetat. <ol style="list-style-type: none"> a) Documentele aferente controlului fiscal. 	<p>Seminare Studiu de caz Tablă flipchart</p>	<p>Soluționarea spețelor. Examinarea dosarelor.</p>

b) Contestarea acțiunilor și actelor de control fiscal.		
---	--	--

Tema 5. Răspunderea juridică pentru încălcarea legislației fiscale.

<p>Ore practice</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Temeiurile tragerii la răspundere pentru încălcarea legislației fiscale. 2. Tipuri de încălcări ale legislației fiscale și felurile sancțiunilor aplicate. 3. Subiecții răspunderii pentru încălcarea legislației fiscale și temeiurile de eliberare a contribuabililor de răspundere pentru încălcarea legislației fiscale. 4. Procedura de examinare a cazurilor de încălcare fiscală. Contestări. 5. Alte forme de răspundere pentru încălcarea legislației fiscale. 	<p>Seminare Studiu de caz Tablă flipchart</p>	<p>Soluționarea spețelor. Examinarea dosarelor.</p>
--	---	---

Tema 6. Particularitățile soluționării cauzelor legate de impozite și taxe generale de stat și locale.

<p>Ore practice</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Specificul impozitării veniturilor persoanelor fizice. 2. Specificul impozitării veniturilor persoanelor ce practică activitatea de antreprenariat. 3. Unele aspecte legate de TVA. 4. Unele aspecte legate de accize și alte impozite sau taxe generale de stat. 5. Specificul impozitelor și taxelor locale. 	<p>Seminare Studiu de caz Tablă flipchart</p>	<p>Soluționarea spețelor. Examinarea dosarelor.</p>
---	---	---

Tema 7. Particularitățile soluționării cauzelor cu aplicarea acordurilor internaționale în materie fiscală.

<p>Ore practice</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Fenomenul de dublă impunere internațională. 2. Criteriul teritorialității, cetățeniei și regulile stabilite prin convențiile de evitare a dublei impuneri. 3. Metodele de evitare a dublei impuneri. 4. Regulile stabilite de acordurile internaționale pentru prevenirea evaziunii fiscale. 5. Principiile impozitării indirecte aplicabile în baza acordurilor bilaterale. 6. Colaborarea și asistența reciprocă în materie fiscală. 	<p>Seminare Studiu de caz Tablă flipchart</p>	<p>Soluționarea spețelor.</p>
--	---	-------------------------------

Tema 8. Simularea procesului soluționării unui litigiu fiscal

<p>1. Studiarea și analiza cauzei concrete privind un litigiu fiscal și organizarea procesului în procedura contenciosului administrativ.</p>	<p>Studiu de caz concret</p>	<p>Scenariu simulare de proces cu</p>
---	------------------------------	---------------------------------------

<p>2. Simularea procesului privind soluționarea unui litigiu fiscal (desfășurarea ședinței în sala pentru simulări de procese).</p> <p>3. Întocmirea actelor procesuale concrete (pe cauza simulată).</p>	<p>Lucru în grup Proiector/laptop Flipchart</p>	<p>repartizarea rolurilor/crearea grupurilor</p>
---	---	--

VII. EVALUAREA

A. Evaluarea continuă se va realiza prin:

- participarea audiențelor în cadrul orelor practice;
- redactarea unor acte procesuale (încheieri, hotărâri, decizii) în baza temelor studiate;
- susținerea a 2 (două) testări obligatorii care vor conține sarcini cu obiective de măsurare a cunoștințelor, capacităților și competențelor/aptitudinilor profesionale.

B. Evaluarea finală se va efectua sub forma unui colocviu la finele disciplinei de studiu, în bază de test, care va conține întrebări teoretice și practice în domeniul examinării și soluționării litigiilor fiscale.

VIII. BIBLIOGRAFIE

Acorduri, convenții și tratate internaționale:

Acorduri, convenții sau tratate de evitare a dublei impuneri, de prevenire a evaziunii fiscale

1. Acord între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Statului Kuwait pentru evitarea dublei impuneri și prevenirea evaziunii fiscale cu privire la impozitul pe venit și pe capital, Chișinău, 15.03.2010 – pe portalul oficial al SFS – http://www.fisc.md/Tratatepentruvitareadubleiimpuneri.aspx/ro/lege/tratate/tratate_evitarea/
2. Convenție între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Irlandei pentru evitarea dublei impuneri și prevenirea evaziunii fiscale cu privire la impozitul pe venit, Londra, 28.05.2009 – pe portalul oficial al SFS – http://www.fisc.md/Tratatepentruvitareadubleiimpuneri.aspx/ro/lege/tratate/tratate_evitarea/
3. Convenție între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Portugheze pentru evitarea dublei impuneri și prevenirea evaziunii fiscale cu privire la impozitul pe venit, Lisabona, 11.02.2009 – pe portalul oficial al SFS – <http://www.fisc.md/Tratatepentruvitareadubleiimpuneri.aspx>
4. Convenție între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Cipru pentru evitarea dublei impuneri și prevenirea evaziunii fiscale cu privire la impozitul pe venit, Nicosia, 28.01.2008 – pe portalul oficial al SFS – <http://www.fisc.md/Tratatepentruvitareadubleiimpuneri.aspx>
5. Acord între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Finlanda pentru evitarea dublei impuneri și prevenirea evaziunii fiscale cu privire la impozitul pe venit și pe capital, Helsinki, 16.04.2008 – pe portalul oficial al SFS – <http://www.fisc.md/Tratatepentruvitareadubleiimpuneri.aspx>
6. Convenție între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Spaniei pentru evitarea dublei impuneri și prevenirea evaziunii fiscale cu privire la impozitul pe venit și pe capital, Chișinău, 08.10.2007 – pe portalul oficial al SFS – <http://www.fisc.md/Tratatepentruvitareadubleiimpuneri.aspx>
7. Convenție între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Marelui ducat de Luxemburg pentru evitarea dublei impuneri și prevenirea evaziunii fiscale cu privire la impozitul pe

- venit și pe capital, Chișinău, 11.07.2007– pe portalul oficial al SFS – <http://www.fisc.md/Tratatepentru evitarea dublei impuneri.aspx>
8. Convenție între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Statului Israel pentru evitarea dublei impuneri și prevenirea evaziunii fiscale cu privire la impozitul pe venit și pe capital, Tel Aviv, 23.11.2006 – pe portalul oficial al SFS – <http://www.fisc.md/Tratatepentru evitarea dublei impuneri.aspx>
 9. Convenție între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Macedoniei pentru evitarea dublei impuneri și prevenirea evaziunii fiscale cu privire la impozitul pe venit și pe capital, Skopje, 21.02.2006 – pe portalul oficial al SFS – <http://www.fisc.md/Tratatepentru evitarea dublei impuneri.aspx>
 10. Convenție între Guvernul Republicii Moldova și Consiliului de Miniștri al Serbiei și Muntenegrului pentru evitarea dublei impuneri și prevenirea evaziunii fiscale cu privire la impozitul pe venit și pe proprietate, Chișinău, 09.06.2005– pe portalul oficial al SFS – <http://www.fisc.md/Tratatepentru evitarea dublei impuneri.aspx>
 11. Convenție între Republica Moldova și republica Slovacă pentru evitarea dublei impuneri și prevenirea evaziunii fiscale cu privire la impozitul pe venit și pe proprietate, Ljubljana, 31.05.2006 – pe portalul oficial al SFS – <http://www.fisc.md/Tratatepentru evitarea dublei impuneri.aspx>
 12. Convenție între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Croației pentru evitarea dublei impuneri și prevenirea evaziunii fiscale cu privire la impozitul pe venit și pe capital, Chișinău, 30.04.2005 – pe portalul oficial al SFS – <http://www.fisc.md/Tratatepentru evitarea dublei impuneri.aspx>
 13. Protocol din 14.10.2004 la Convenția dintre Republica Moldova și Republica Cehă pentru evitarea dublei impuneri și prevenirea evaziunii fiscale cu privire la impozitele pe venit și pe proprietate – pe portalul oficial al SFS – <http://www.fisc.md/Tratatepentru evitarea dublei impuneri.aspx>
 14. Convenție între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Austria pentru evitarea dublei impuneri și prevenirea evaziunii fiscale cu privire la impozitele pe venit și pe proprietate, Viena, 29.04.2004– pe portalul oficial al SFS – <http://www.fisc.md/Tratatepentru evitarea dublei impuneri.aspx>
 15. Acord între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Kîrgîze pentru evitarea dublei impuneri și prevenirea evaziunii fiscale cu privire la impozitele pe venit și pe capital, Bișkek, 17.04.2004 – pe portalul oficial al SFS – <http://www.fisc.md/Tratatepentru evitarea dublei impuneri.aspx>
 16. Convenție între Republica Moldova și Republica Elenă pentru evitarea dublei impuneri și prevenirea evaziunii fiscale cu privire la impozitele pe venit și pe proprietate, Chișinău, 29.03.2004 – pe portalul oficial al SFS – <http://www.fisc.md/Tratatepentru evitarea dublei impuneri.aspx>
 17. Convenție între Republica Moldova și Bosnia și Herțegovina privind evitarea dublei impuneri și prevenirea evaziunii fiscale cu privire la impozitele pe venit și pe proprietate, Saraevo, 08.12.2003 – pe portalul oficial al SFS – <http://www.fisc.md/Tratatepentru evitarea dublei impuneri.aspx>
 18. Convenție între Republica Moldova și Republica Slovacă pentru evitarea dublei impuneri și prevenirea evaziunii fiscale cu privire la impozitele pe venit și pe proprietate, Chișinău, 25.11.2003 – pe portalul oficial al SFS – <http://www.fisc.md/Tratatepentru evitarea dublei impuneri.aspx>
 19. Convenție între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Albania pentru evitarea dublei impuneri și prevenirea evaziunii fiscale cu privire la impozitele pe venit și pe capital, Porto, 06.12.2002 – pe portalul oficial al SFS – <http://www.fisc.md/Tratatepentru evitarea dublei impuneri.aspx>
 20. Acord între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Tadjikistan pentru evitarea dublei impuneri și prevenirea evaziunii fiscale cu privire la impozitele pe venit și

- pe proprietate (capital), Dușanbe, 05.11.2002– pe portalul oficial al SFS – <http://www.fisc.md/Tratatepentruavoidareadubleiimpuneri.aspx>
21. Acord între Republica Moldova și Republica Armenia pentru evitarea dublei impuneri și prevenirea evaziunii fiscale cu privire la impozitele pe venit și pe proprietate, Chișinău, 06.10.2002– pe portalul oficial al SFS – <http://www.fisc.md/Tratatepentruavoidareadubleiimpuneri.aspx>
 22. Convenție între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Canadei pentru evitarea dublei impuneri și prevenirea evaziunii fiscale cu privire la impozitele pe venit, Chișinău, 04.07.2002 – pe portalul oficial al SFS – <http://www.fisc.md/Tratatepentruavoidareadubleiimpuneri.aspx>
 23. Convenție între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Italiene pentru evitarea dublei impuneri cu privire la impozitele pe venit și pe capital și prevenirea evaziunii fiscale, Roma, 03.07.2002– pe portalul oficial al SFS – <http://www.fisc.md/Tratatepentruavoidareadubleiimpuneri.aspx>
 24. Convenție între Republica Moldova și Regatul Țărilor de Jos pentru evitarea dublei impuneri și prevenirea evaziunii fiscale cu privire la impozitele pe venit și capital, Chișinău, 03.07.2000 – pe portalul oficial al SFS – <http://www.fisc.md/Tratatepentruavoidareadubleiimpuneri.aspx>
 25. Acord între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Populare Chineze pentru evitarea dublei impuneri și prevenirea evaziunii fiscale cu privire la impozitele pe venit, Beijing, 07.06.2000 – pe portalul oficial al SFS – <http://www.fisc.md/Tratatepentruavoidareadubleiimpuneri.aspx>
 26. Convenție între Republica Moldova și Republica Kazahstan pentru evitarea dublei impuneri și prevenirea evaziunii fiscale cu privire la impozitele pe venit și proprietate, Astana, 15.07.1999 – pe portalul oficial al SFS – <http://www.fisc.md/Tratatepentruavoidareadubleiimpuneri.aspx>
 27. Convenție între Republica Moldova și Republica Cehă pentru evitarea dublei impuneri și prevenirea evaziunii fiscale cu privire la impozitele pe venit și pe proprietate, Praga, 12.05.1999– pe portalul oficial al SFS – <http://www.fisc.md/Tratatepentruavoidareadubleiimpuneri.aspx>
 28. Acord între Guvernul Republicii Moldova și Consiliul Federal Elvețian pentru evitarea dublei impuneri cu privire la impozitele pe venit și pe capital, Berna, 13.01.1999– pe portalul oficial al SFS – <http://www.fisc.md/Tratatepentruavoidareadubleiimpuneri.aspx>
 29. Convenție între Republica Moldova și Republica Bulgaria pentru evitarea dublei impuneri cu privire la impozitele pe venit și pe proprietate, Sofia, 15.09.1998 – pe portalul oficial al SFS – <http://www.fisc.md/Tratatepentruavoidareadubleiimpuneri.aspx>
 30. Acord între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Turcia pentru evitarea dublei impuneri cu privire la impozitele pe venit și prevenirea evaziunii fiscale, Chișinău, 25.06.1998 – pe portalul oficial al SFS – <http://www.fisc.md/Tratatepentruavoidareadubleiimpuneri.aspx>
 31. Acord între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Letonia pentru evitarea dublei impuneri și prevenirea evaziunii fiscale cu privire la impozitele pe venit și pe capital, Riga, 25.02.1998– pe portalul oficial al SFS – <http://www.fisc.md/Tratatepentruavoidareadubleiimpuneri.aspx>
 32. Acord între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Estonia pentru evitarea dublei impuneri și prevenirea evaziunii fiscale cu privire la impozitele pe venit și pe capital, Tallin, 23.02.1998 – pe portalul oficial al SFS – <http://www.fisc.md/Tratatepentruavoidareadubleiimpuneri.aspx>
 33. Acord între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Lituania pentru evitarea dublei impuneri și prevenirea evaziunii fiscale cu privire la impozitele pe venit și pe capital, Minsk, din 18.02.1998 – pe portalul oficial al SFS – <http://www.fisc.md/Tratatepentruavoidareadubleiimpuneri.aspx>

34. Convenție între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Azerbaidjan pentru evitarea dublei impuneri și prevenirea evaziunii fiscale cu privire la impozitele pe venit și pe proprietate, Baku, 27.11.1997– pe portalul oficial al SFS – <http://www.fisc.md/Tratatepentruavoidareadubleiimpuneri.aspx>
35. Acord între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Federației Ruse privind evitarea dublei impuneri pe venit și pe proprietate și prevenirea evaziunii fiscale, Moscova, 12.04.1996– pe portalul oficial al SFS – <http://www.fisc.md/Tratatepentruavoidareadubleiimpuneri.aspx>
36. Convenție între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Ucrainei pentru evitarea dublei impuneri pe venit și pe proprietate și prevenirea evaziunii fiscale, Chișinău, 29.08.1995– pe portalul oficial al SFS – <http://www.fisc.md/Tratatepentruavoidareadubleiimpuneri.aspx>
37. Acord între Republica Moldova și Republica Ungară privind evitarea dublei impuneri și prevenirea a evaziunii fiscale referitor la impozitele pe venit și proprietate, Budapesta, 19.04.1995– pe portalul oficial al SFS – <http://www.fisc.md/Tratatepentruavoidareadubleiimpuneri.aspx>
38. Acord între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Uzbekistan privind evitarea dublei impuneri și prevenirea evaziunii fiscale în materie de impozite pe venit și pe avere, Chișinău, 30.03.1995– pe portalul oficial al SFS – <http://www.fisc.md/Tratatepentruavoidareadubleiimpuneri.aspx>
39. Convenție între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul României pentru evitarea dublei impuneri și prevenirea evaziunii fiscale cu privire la impozitele pe venit și pe capital, Chișinău, 21.02.1995 – pe portalul oficial al SFS – <http://www.fisc.md/Tratatepentruavoidareadubleiimpuneri.aspx>
40. Acord între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Belarus privind evitarea dublei impozitări și prevenirea evaziunii fiscale referitor la impozitele pe venituri și bunuri, Minsk, Chișinău, 23.12.1994– pe portalul oficial al SFS – <http://www.fisc.md/Tratatepentruavoidareadubleiimpuneri.aspx>
41. Convenție între Republica Moldova și Republica Polonia privind evitarea dublei impuneri pe venit și pe proprietate și prevenirea evaziunii fiscale, Varșovia, 15.11.1994– pe portalul oficial al SFS – <http://www.fisc.md/Tratatepentruavoidareadubleiimpuneri.aspx>
42. Acord între Guvernul Uniunii Republicilor Sovietice Socialiste și Guvernul Belgiei pentru evitarea dublei impuneri a veniturilor și a proprietății, Bruxelles, 17.12.1987– pe portalul oficial al SFS – <http://www.fisc.md/Tratatepentruavoidareadubleiimpuneri.aspx>
43. Convenție între Guvernul Japoniei și Guvernul Uniunii Republicilor Sovietice Socialiste privind evitarea dublei impuneri referitoare la impozitele pe venituri, Tokio, 18.01.1986– pe portalul oficial al SFS – <http://www.fisc.md/Tratatepentruavoidareadubleiimpuneri.aspx>
44. Acord între Guvernul Uniunii Republicilor Sovietice Socialiste și Guvernul Republicii Federative Germania pentru evitarea dublei impuneri a veniturilor și a proprietății, Bonn, 24.11.1981 – pe portalul oficial al SFS – <http://www.fisc.md/Tratatepentruavoidareadubleiimpuneri.aspx>
45. Acord între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Sultanatului Oman pentru evitarea dublei impuneri și prevenirea evaziunii fiscale cu privire la impozitul pe venit și pe capital, Muscat, 03.04.2007 – pe portalul oficial al SFS – <http://www.fisc.md/Tratatepentruavoidareadubleiimpuneri.aspx>
46. Convenție între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Marii Britanii și Irlandei de Nord pentru evitarea dublei impuneri și prevenirea evaziunii fiscale cu privire la impozitul pe venit și pe capital, Chișinău, 08.11.2007– pe portalul oficial al SFS – <http://www.fisc.md/Tratatepentruavoidareadubleiimpuneri.aspx>
47. Convenție între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Turkmenistanului pentru evitarea dublei impuneri și prevenirea evaziunii fiscale cu privire la impozitele pe venit și

pe proprietate, Chișinău, 24.07.2013 – pe portalul oficial al SFS – <http://www.fisc.md/Tratatepentrevitaredubleiimpuneri.aspx>

48. Convenție între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Malta pentru evitarea dublei impuneri și prevenirea evaziunii fiscale cu privire la impozitele pe venit, Valetta, 10.04.2014 – pe portalul oficial al SFS – <http://www.fisc.md/Tratatepentrevitaredubleiimpuneri.aspx>

Acorduri privind principiile impozitării indirecte

49. Acord între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Belarusi privind principiile perceperii impozitelor indirecte la exportul și importul mărfurilor (lucrărilor), Minsk, 11.02.1999, "Tratate internaționale", 1999, volumul 23, pag.81 – pe portalul oficial al SFS – <http://www.fisc.md/Tratateprivindimpozitelorindirecte.aspx>
50. Acord între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Kazahstan privind principiile perceperii impozitelor indirecte la exportul și importul mărfurilor (lucrărilor, serviciilor), Chișinău, 12.06.1997, "Tratate internaționale", 1999, volumul 23, pag.159 – pe portalul oficial al SFS – <http://www.fisc.md/Tratateprivindimpozitelorindirecte.aspx>
51. Acord între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Federației Ruse privind principiile perceperii impozitelor indirecte în comerțul reciproc, Chișinău, 29.05.2001 – pe portalul oficial al SFS – <http://www.fisc.md/Tratateprivindimpozitelorindirecte.aspx>
52. Acord între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Uzbekistan privind principiile perceperii impozitelor indirecte la exportul și importul mărfurilor (lucrărilor, serviciilor), Tașkent, 17.12.1998, "Tratate internaționale", 1999, volumul 23, pag.375 – pe portalul oficial al SFS – <http://www.fisc.md/Tratateprivindimpozitelorindirecte.aspx>
53. Acord privind principiile perceperii impozitelor indirecte la exportul și importul mărfurilor (lucrărilor, serviciilor) dintre statele participante la Comunitatea Statelor Independente, Moscova, 25.11.1998, "Tratate internaționale", 2001, volumul 25, pag.243 – pe portalul oficial al SFS – <http://www.fisc.md/Tratateprivindimpozitelorindirecte.aspx>

Acorduri privind colaborarea și asistența reciprocă

54. Acord între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Belarus privind colaborarea și asistența reciprocă în problemele respectării legislației fiscale, Minsk 29.06.2000 – pe portalul oficial al SFS – <http://www.fisc.md/Tratateprivindcolaboarareasiasistentareciproca.aspx>
55. Acord între Statele membre ale comunității statelor independente privind colaborarea și asistența reciprocă în problemele respectării legislației fiscale și combaterea contravențiilor în acest domeniu, Minsk, 04.06.1999 – pe portalul oficial al SFS – <http://www.fisc.md/Tratateprivindcolaboarareasiasistentareciproca.aspx>
56. Acord între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Uzbekistan privind colaborarea și asistența reciprocă în problemele respectării legislației fiscale, Chișinău, 10.02.1998 – pe portalul oficial al SFS – <http://www.fisc.md/Tratateprivindcolaboarareasiasistentareciproca.aspx>
57. Acord între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Azerbaidjan privind colaborarea și asistența reciprocă în problemele respectării legislației fiscale, Baku 27.11.1997 – pe portalul oficial al SFS – <http://www.fisc.md/Tratateprivindcolaboarareasiasistentareciproca.aspx>
58. Acord între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Federației Ruse privind colaborarea și asistența reciprocă în problemele respectării legislației fiscale, Moscova, 08.10.1996 – pe portalul oficial al SFS – <http://www.fisc.md/Tratateprivindcolaboarareasiasistentareciproca.aspx>

Tratate privind asistența administrativă reciprocă în materie fiscală

59. Protocolul de modificare a Convenției Organizației pentru Cooperare Economică și Dezvoltare privind asistența administrativă reciprocă în materie fiscală, Paris, 27.01.2011 – pe portalul oficial al SFS – http://www.fisc.md/Tratate_privind_asistenta.aspx
60. Convenția Organizației pentru Cooperare Economică și Dezvoltare privind asistența administrativă reciprocă în materie fiscală, Paris, 27.01.2011 – pe portalul oficial al SFS – http://www.fisc.md/Tratate_privind_asistenta.aspx

Acte legislative și normative:

1. Constituția Republicii Moldova adoptată la 29.07.1994, în vigoare din 27 august 1994 // M. Of. al R. Moldova nr. 1 din 12.08.1994.
2. Codul Fiscal al R. Moldova nr. 1163-XIII din 24.04.1997 // republicat în M. Of. al R. Moldova din 25.03.2005, ediție specială.
3. Codul Vamal al R. Moldova nr.1149-XIV din 20.07.2000 // republicat în M. Of. al R. Moldova Nr. 247-251 din 17.12.2010, ediție specială.
4. Codul Penal al R. Moldova nr.985 din 18.04.2002 // M. Of. al R. Moldova Nr.128-129 din 13.09.2002.
5. Codul Contravențional nr.218 din 24.10.2008 // M. Of. al R. Moldova Nr.3-6 din 16.01.2009.
6. Legea privind finanțele publice locale nr. 397-XV din 16.10.2003 // republicat în M. Of. al R. Moldova Nr. 397-399 din 31.12.2014.
7. Legea fondului rutier nr. 720-XIII din 02.02.1996 // republicat în M. Of. al R. Moldova Nr.247-251 din 17.12.2010.
8. Legea cu privire la patenta de întreprinzător nr. 93-XIV din 15.07.1998 // M. Of. al R. Moldova Nr.72-73 din 06.08.1998.
9. Legea privind tariful vamal nr.1380 din 20.11.1997 // republicat în M. Of. al R. Moldova din 01.01.2007, ediție specială.
10. Legea cu privire la jocurile de noroc nr.285 din 18.02.1999 // M. Of. al R. Moldova Nr.50-52 din 20.05.1999.
11. Legea insolvenței nr.149 din 29.06.2012 // M. Of. al R. Moldova Nr.193-197 din 14.09.2012.
12. Legea cu privire la zonele economice libere nr.440-XV din 27.07.2001 // M. Of. al R. Moldova Nr.108-109 din 06.09.2001.
13. Legea privind bugetul de stat pe anul 2015 nr.72 din 12.04.2015 // M. Of. al R. Moldova Nr.102-104 din 28.04.2015.
14. Legea privind Codul de conduită a funcționarului public nr.25 din 22.02.2008 // M. Of. al R. Moldova Nr.74-75 din 11.04.2008.
15. Hotărârea Guvernului nr.596 din 13.08.2012 privind Declarația cu privire la impozitul pe venit// M. Of. al R. Moldova Nr.170-174 din 17.08.2012.
16. Regulamentul privind organizarea și funcționarea organelor Serviciului Fiscal de Stat, anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr.1736 din 31.12.2002 // M. Of. al R. Moldova Nr.190-197 din 31.12.2002.
17. Regulamentul privind serviciul de colectare a impozitelor și taxelor locale din cadrul primăriei, anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr.998 din 20.08.2003 // M. Of. al R. Moldova Nr.191-195 din 05.09.2003.
18. Regulamentul privind stingerea obligației fiscale prin compensare, aprobat prin Ordinul Ministerului Finanțelor nr.42 din 07.07.2004 // M. Of. al R. Moldova Nr. 163 din 03.09.2004.
19. Regulamentul privind funcționarea posturilor fiscale, aprobat prin Ordinul Inspectoratului Fiscal Principal de Stat nr.409 din 18.05.2015// M. Of. al R. Moldova Nr. 241-246 din 28.08.2015.
20. Regulamentului cu privire la modul de evidență, evaluare și vânzare a bunurilor confiscate, fără stăpân, sechestrate ușor alterabile sau cu termen de păstrare limitat, a corpurilor delictive, a bunurilor trecute în posesia statului cu drept de succesiune și a

- comorilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.972 din 11.09.2001 // M. Of. al R. Moldova Nr.112 din 18.09.2001.
21. Regulamentul cu privire la modalitatea efectuării amnistiei fiscale în sistemul de evidență al Serviciului Fiscal de Stat aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 638 din 08.06.2007 // M. Of. al R. Moldova Nr.82-85 din 15.06.2007.
 22. Regulamentul cu privire la funcționarea Comisiei republicane permanente pentru organizarea expertizei, evaluării și comercializării bunurilor sechestrate, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 591 din 20.05.2003 //M. Of. al R. Moldova Nr.091 din 30.05.2003.
 23. Regulamentul cu privire la aplicarea mașinilor de casă și control pentru efectuarea decontărilor în numerar, Anexa nr.5 la Hotărârea Guvernului nr. 474 din 28 aprilie 1998// M. Of. al R. Moldova Nr.62-65 din 09.07.1998.
 24. Regulamentul cu privire la determinarea obligațiilor fiscale aferente impozitului pe venit, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.77 din 30.01.2008 // M. Of. al R. Moldova Nr.32-33 din 15.02.2008.
 25. Regulamentul cu privire la determinarea obligațiilor fiscale aferente impozitului pe venit al persoanelor fizice care nu practică activitate de întreprinzător, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.77 din 30.01.2008 // M. Of. al R. Moldova Nr.32-33 din 15.02.2008.
 26. Regulamentul cu privire la reținerea impozitului pe venit la sursa de plată din alte plăți decât salariul, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.77 din 30.01.2008 // M. Of. al R. Moldova Nr.32-33 din 15.02.2008.
 27. Regulamentul cu privire la reținerea impozitului pe venit din salariu și din alte plăți efectuate de către patron în folosul angajatului precum și din plățile achitate în folosul persoanelor fizice care nu practică activitatea de întreprinzător pentru serviciile prestate și/sau efectuarea de lucrări, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 697 din 22.08.2014 // M. Of. al R. Moldova Nr.256-260 din 29.08.2014.
 28. Regulamentul cu privire la modul de divizare a veniturilor obținute de către nerezidenți din sursele din R. Moldova și a veniturilor obținute peste hotarele ei, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.490 din 04.05.1998 // M. Of. al R. Moldova Nr.062 din 09.07.1998.
 29. Regulamentul privind restituirea taxei pe valoarea adăugată, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 93 din 01 februarie 2013 // M. Of. al R. Moldova Nr. 27-30 din 08.02.2013.
 30. Regulamentul privind modalitatea de marcarea cu „Timbru de acciz. Marcă comercială de stat” a producției alcoolice supuse accizelor aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1481 din 26.12.2006 // M. Of. al R. Moldova Nr.199-202 din 29.12.2006.
 31. Regulamentul privind restituirea accizelor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1123 din 28.09.2006 // M. Of. al R. Moldova Nr.157 din 02.10.2006.
 32. Regulamentul Ministerului Finanțelor nr.7 din 03.04.2001 cu privire la restituirea sumelor accizelor // M. Of. al R. Moldova Nr.057 din 31.05.2001.
 33. Regulamentul Ministerului Finanțelor nr.282 din 25.05.1998 cu privire la ordinea perfectării actelor și perceperii plăților vamale la importul în R. Moldova a mărfurilor supuse accizelor // M. Of. al R. Moldova Nr.097 din 29.10.1998.
 34. Instrucțiunea Inspectoratului Fiscal Principal de Stat privind evidența contribuabililor, aprobată prin Ordinul I.F.P.S. nr.299 din 02.05.2012 // M. Of. al R. Moldova Nr.99-102 din 25.05.2012.
 35. Instrucțiunea Inspectoratului Fiscal Principal de Stat nr.14 din 19.12.2001 cu privire la reținerea impozitului pe venit la sursa de plată // M. Of. al R. Moldova Nr.005 din 10.01.2002.
 36. Instrucțiunea privind restituirea sumelor T.V.A., aprobată prin Ordinul I.F.P.S. nr.188 din 17.11.2005 // M. Of. al R. Moldova Nr.001 din 06.01.2006.
 37. Instrucțiunea Ministerului Finanțelor nr.10 din 23.07.2001 privind restituirea sumelor T.V.A. // M. Of. al R. Moldova Nr.100 din 18.08.2001.

38. Instrucțiunea Ministerului Finanțelor nr.03 din 16.08.2002 cu privire la modul de calculare și achitare a accizelor // M. Of. al R. Moldova Nr.144 din 24.10.2002.
39. Instrucțiunea Ministerului Finanțelor nr.4 din 07.12.1999 privind modul de percepere de la populație și transferare în buget a impozitelor și taxelor locale de către primării // M. Of. al R. Moldova Nr.12 din 03.02.2000.
40. Instrucțiunea privind modul de calculare, evidență și achitare a impozitelor și taxelor locale administrate de serviciul de colectarea impozitelor și taxelor locale din cadrul primăriei, anexa nr.2 la Hotărârea Guvernului nr.998 din 20 august 2003// M. Of. al R. Moldova Nr.191-195 din 05.09.2003.
41. Concepția Reformei Fiscale, aprobată prin Hotărârea Parlamentului nr.1165-XIII din 24.04.1997 // M. Of. al R. Moldova Nr.046 din 17.07.1997.
42. Codul etic al funcționarului fiscal, aprobat prin Ordinul I.F.P.S. nr.400 din 10.11.2008.

Practica judiciară

1. Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție cu privire la unele aspecte de aplicare a prevederilor legislației fiscale la examinarea litigiilor despre urmărirea impozitelor și taxelor, aplicarea sancțiunilor de către organele fiscale nr.25 din 15.07.2002 //Buletinul Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova, 2010, nr.7-8, pag.12; "Culegere de hotărâri explicative", Chișinău, 2002, pag.31; "Buletinul Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova", 2002, nr.10, pag.3.
2. Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova cu privire la practica judiciară de aplicare a unor prevederi ale legislației fiscale nr.13 din 27.03.1997//Culegeri de hotărâri explicative, Chișinău, 2000, p.19; Culegeri de hotărâri explicative, Chișinău, 2002, p.25.

Jurisprudența CEDO

1. Segame S.A. contra Franței cererea nr.4837/06, 7 iunie 2012

Arhiva Curții Supreme de Justiție

1. Dosarul nr.3ra-865/2013
2. Dosarul nr.2rac-378/2013
3. Dosarul nr.3ra-1413/2013
4. Dosarul nr.3ra-1222/2013
5. Dosarul nr.3ra-1355/2013
6. Dosarul nr.2rac-523/2013
7. Dosarul nr.3ra-1446/2013
8. Dosarul nr.3ra-1640/2013
9. Dosarul nr.3ra-1352/2013
10. Dosarul nr.3ra-1698/2013
11. Dosarul nr. 3ra-1218/2013
12. Dosarul nr. 3ra-1019/2013
13. Dosarul nr. 3ra-924/2013
14. Dosarul nr.3ra-999/2013
15. Dosarul nr.3ra -1273/2013
16. Dosarul nr.3ra-1280/2013
17. Dosarul nr.3ra-1265/2013
18. Dosarul nr. 3ra-1246/2013
19. Dosarul nr. 3ra-853/2013
20. Dosarul nr. 3ra-1018/2013
21. Dosarul nr.3ra-1193 /2013
22. Dosarul nr. 3ra-662/2013
23. Dosarul nr. 3ra-680/2013

24. Dosarul nr. 3ra-926/2013
25. Dosarul nr.3ra-826/2013
26. Dosarul nr. 3ra-1004/2013
27. Dosarul nr. 3r-179/2013
28. Dosarul nr. 3r-1308/2014
29. Dosarul nr. 2ra-1483/2013
30. Alte Hotărâri ale C.S.J. din 2014; 2015.

Literatură didactică și științifică

II. Bibliografie:

Bibliografie obligatorie:

1. Bălan Emil, Drept fiscal, Ediția 4, Editura CH BECK, 2007.
2. Condor Ioan etc. Drept fiscal, Vol. I., Editura Fundației România de Măine, București, 2007.
3. Condor Ioan etc. Drept fiscal, Vol. II., Editura Fundației România de Măine, București, 2007.
4. Șaguna Dan Drosu, Drept fiscal, Ediția 5, Editura C. H. Beck, București, 2013.
5. Vlaicu Vlad, Rotaru Aureliu, Boaghi Viorica, Vidaicu Mihaela, Drept fiscal, Editura U.S.M., Chișinău, 2014.
6. Крохина А., Налоговое право, Москва, Издательство: "Юнити-Дана", 2009.

Bibliografie suplimentară în limba română

1. Alecu Gheorghe, Drept fiscal și contencios fiscal, Editura Fundației România de Măine, București, 2010.
2. Armeanic Alexandru, Volcinschi Victor etc., Drept fiscal, Chișinău, 2001.
3. Ben Terra etc. Ghidul Directivelor europene privind TVA, Editura Hamangiu, București, 2015.
4. Bufan R., Drept fiscal al afacerilor, Editura Brumar, Timișoara, 2003.
5. Bufan R., Tratat de drept fiscal, Partea Generală, Editura Lumina-Lex, București, 2005.
6. Bota M., Drept financiar și fiscal, Note de curs, 2003.
7. Condor Ioan, Procedura fiscală, Editura Tribuna Economică, București, 2000.
8. Codul fiscal, 2010, Norme de aplicare, Procedura fiscală, Editura Juris Argesis, 2010.
9. Costăș C. F., Minea Șt. M., Drept fiscal, Editura Universul Juridic, București, 2015.
10. Dascălu Daniel, Tratat de contencios fiscal, Editura Hamangiu, București, 2014.
11. Duca Emilian, Codul Fiscal al României – comentat și adnotat, Editura Universul Juridic, București, 2014.
12. Duca Emilian, Codul de procedură fiscală – comentat și adnotat, Editura Universul Juridic, București, 2015.
13. Manole T., Finanțele publice locale, Chișinău, Editura Cartier, 2000.
14. Munteanu Igor, Lariușina Tatiana, Ioniță Veaceslav, Sistemul impozitării neoficiale, Editura Cartier, Chișinău, 2007.
15. Niculeasa Madalin Irinel, Creanțele și obligațiile fiscale, Editura CH Beck, București, 2009.
16. Niculeasa Madalin Irinel, Politica fiscală, Aspecte teoretice și practice, Editura CH Beck, București, 2009.
17. Niculeasa Madalin Irinel, Soluționarea contestațiilor în materie fiscală, Editura CH Beck, București, 2009.
18. Niculeasa Madalin Irinel, Tratat de drept financiar și fiscal public, Editura Universul juridic, București, 2011.
19. Niță Nelu, Drept financiar și fiscal, Editura Tipo Moldova, Iași, 2010.
20. Olcescu P., Tratat de drept financiar și fiscal, Iași, Editura Contes, 2000.
21. Popa D. Constantin, Drept financiar și fiscal – curs universitar, Editura Lumina Lex, 2008.
22. Stancu Radu, Stănciulescu Sorin, Alecu Gheorghe, Drept financiar și fiscal, Editura Fundației România de Măine, București, 2009.
23. Șaguna Dan Drosu, Procedura fiscală, București, 1996.

24. Şaguna Dan Drosu, Tofan Mihaela, Drept financiar și fiscal european, Editura CH Beck, București, 2010.
25. Şaguna Dan Drosu, Drept financiar și fiscal, Ediția 4, Editura All Beck, București, 2011.
26. Şova Dan, Drept fiscal, Editura C.H.Beck, București, 2011.
27. Văcărel I., Bercea Fl., Bistriceanu Gh. etc., Finanțe publice, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1992.

Bibliografie suplimentară în alte limbi:

1. Astier Franoise, Finances publiques, Droit budgétaire, Paris, 1998.
2. David C., O. Fouquet, B. Ploquet, P.F. Racine, Les grands arrêts de la jurisprudence fiscale, 3eme, Ed. Dalloz, 2000.
3. Демин А.В., Налоговое право России, Moscova, Издательство РУМЦ ЮО, 2006.
4. Еналеева И.Д., Сальникова Л.В., Налоговое право России, Moscova, Издательство Юстицинформ, 2006.
5. Кучеров И. И., Налоговое право, Moscova, Editura Юринформ, 2001.
6. Курбатова О. В., Н. В. Малахова, Ю. С. Тихомирова, Н. Д. Эриашвили, Налоговое право, Moscova, Издательство: "Юнити-Дана, Закон и право", 2007.
7. Lolumiere P., Les finances publiques, Paris, Armand Colin, 1970.
8. Мананников О.В., Налоговое право России, Moscova, Издательство Дашков и К, 2004.
9. Nelson Grand S., Dale A. Whitman, Real estate finance law, University of California, Los Angeles, University of Missouri-Columbia, 2001.
10. Paysant André, Finances publiques, Edition Dalloz, Paris, 1999.
11. Пепеляев С. Г., Налоговое право, Moscova, Юрист, 2004.
12. Виницкий Д. В., Субъекты налогового права, Moscova, Editura М. Норма, 2000.
13. Виницкий Д. В., Налоговое право, Moscova, Editura М. Норма, 2004.
14. Землин А. И., Налоговое право, Moscova, Editura ИНФРА-М, 2005.
15. Зрелов Александр, Кваша Юрий, Харламов Михаил, Налоговое право: конспект лекций, Moscova, 2009.